

DÜNYA'DA VE ÜLKEMİZDE ANIZ YANGINLARI

Anız nedir?

Tarımsal üretim sonucunda biçilmiş olan ekinlerin toprakta kalan **kök** ve **saplarına** verilen isimdir.

Ülkemizde **1993** yılından beri yasak olmasına rağmen, verimin yüksek olduğu ve **saman sıkıntısı olmayan yıllarda**, ekinlerin hasadının ardından, tarlada kalan sap ve kökler yakılır. Buna **anız yakma** denir.

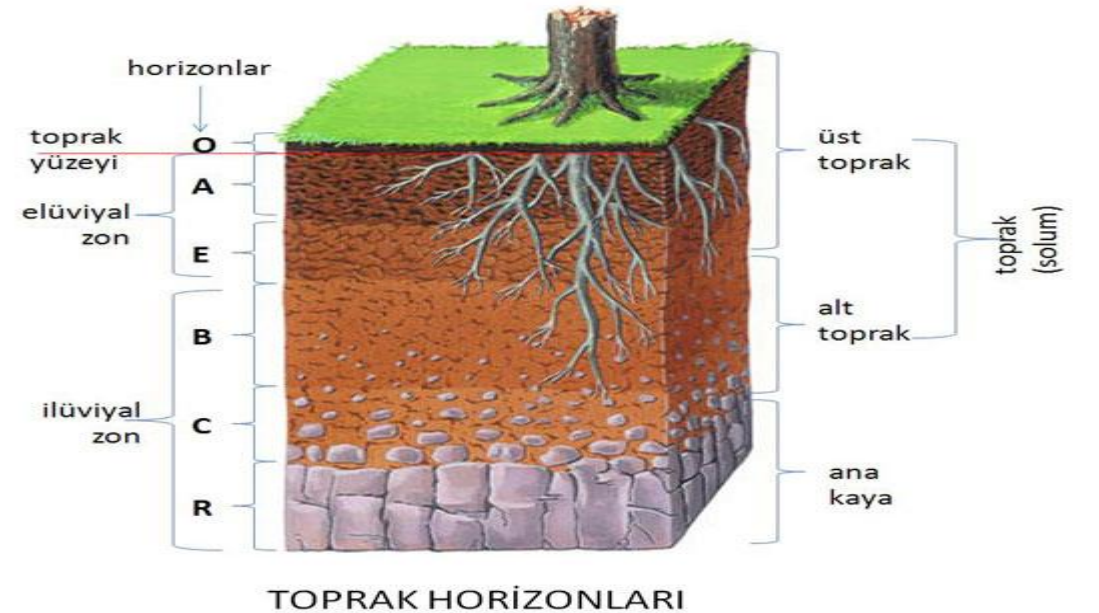
Kolay, masrafsız ve çabuk olan bu yolla, zararlıların ve çeşitli hastalıkların azaltılacağı, toprağın daha kolay işleneceğı ve daha fazla verim alınacağı beklenir. **Fakat** beklenenin aksine, **anız yakmanın yararından çok zararı** bulunur.

Anız yangınıyla yüzey toprağının **organik maddesi** yok olur. Halbuki **organik madde**, yağış sularının emilmesini ve tutulmasını sağlamak, topaklaşmayı temin ederek erozyonla taşınmayı önlemek ve toprağın havalanmasını sağlamak gibi önemli görevleri bulunur.

Bununla beraber **strüktür** gibi bazı fiziksel parametreler zarar görürken, küresel ısınmaya neden olan bazı gazlar da atmosfere salınır. (Ş.KILIÇ,K.DOĞAN 2012)

Çok kolay kaybolmasına rağmen, 1 cm toprağın oluşması için **100-300** yıl gibi uzun zamana ihtiyaç vardır.

Artan nüfusu besleme kaygısıyla ortaya çıkan yoğun ve **yanlış tarım uygulamaları** sonucunda toprak yorulmakta ve verimliliğini kaybetmektedir. **Anız yakma** ve yanlış arazi kullanımını da içeren söz konusu uygulamalar **verimli tarım arazilerinin** azalmasına ve tarım topraklarının **sürdürülebilir verimliliğini** yitirmesine neden olmaktadır.

Yanlış yolda ilerliyorsan
hızının hiçbir önemi yoktur.

Ghandi

Rutin bir tarımsal uygulama gibi yapılan ve toprak verimlilik unsurlarına uzun vadede ciddi zararlar veren **anız yakma yanlış bir uygulamadır.**

Dünya'da Anız Yangınları

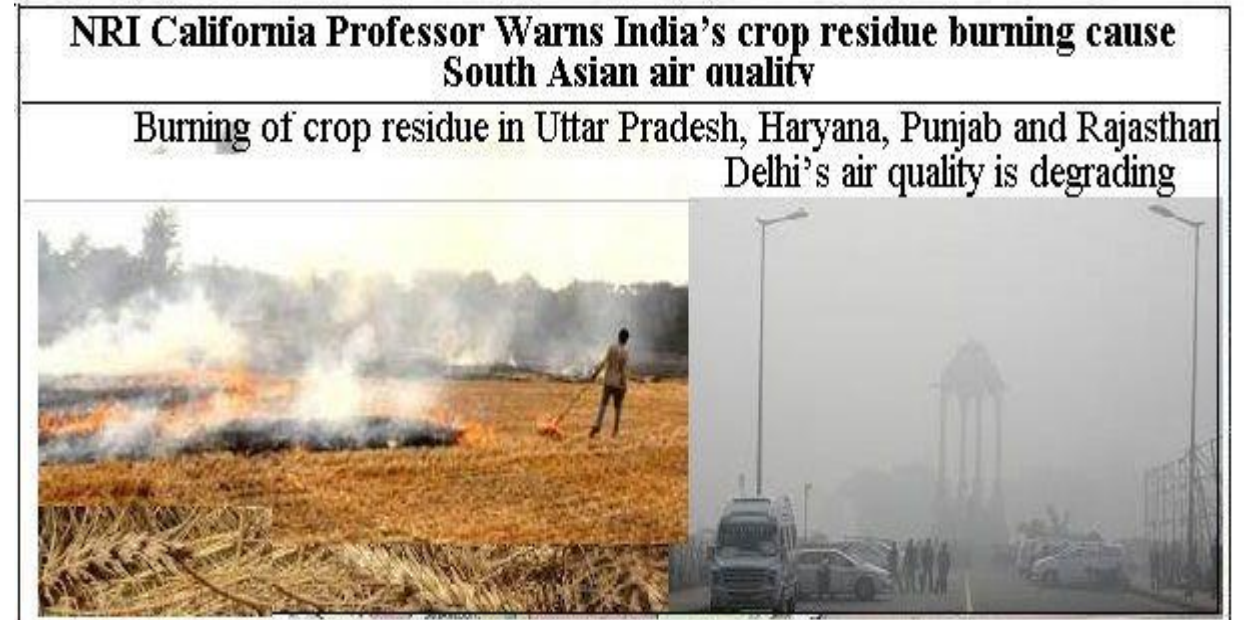

Avrupa'da sürdürülebilir tarım ve gelişen tarımsal mekanizasyon sayesinde anız yangınları minimuma inmiş durumdadır.

Asya Ülkelerinde artan anız yangınları için devlet yöneticileri ciddi tedbirler almaktadır. **Çin'in Henan Eyaletindeki hükümet yetkilileri 'Sabah anız yakılmasının öğleden sonra tutuklanmasına neden olacağı'** konusunda uyarılarda bulundu.

Hindistan'da **2500** rupi ile **15000** rupi arasında para cezası ve 6 aya varan hapis cezaları verilmektedir.

Rusya’ da anız yangınları için bazı bölgelerde yasal cezalar kesilmektedir. Ancak kesilen cezalar yetersiz kalmaktadır. Anız yakan bireylere **15 Euro**, Şirketin yaktığı anızlara ise **300 Euro** para cezası uygulanmaktadır.

Kanada Hükümeti tarafından kontrollü anız yakma için belirli gün ve saatlerde anız yakma şartlarını taşıyan uygun çiftçilere müsaade ediliyor. Çiftçi yakacağı anız için Hükümet yetkililerinden izin alıp uygun görülen zamanda gerekli tedbirleri alarak anızını yakmaktadır. Gerekli Tedbirleri almayan çiftçilere **50.000** dolara yakın para cezaları kesilmektedir.

Hastane, okul ve yerleşim yerlerine yakın yerlerde anız yakılması kesinlikle yasaktır.

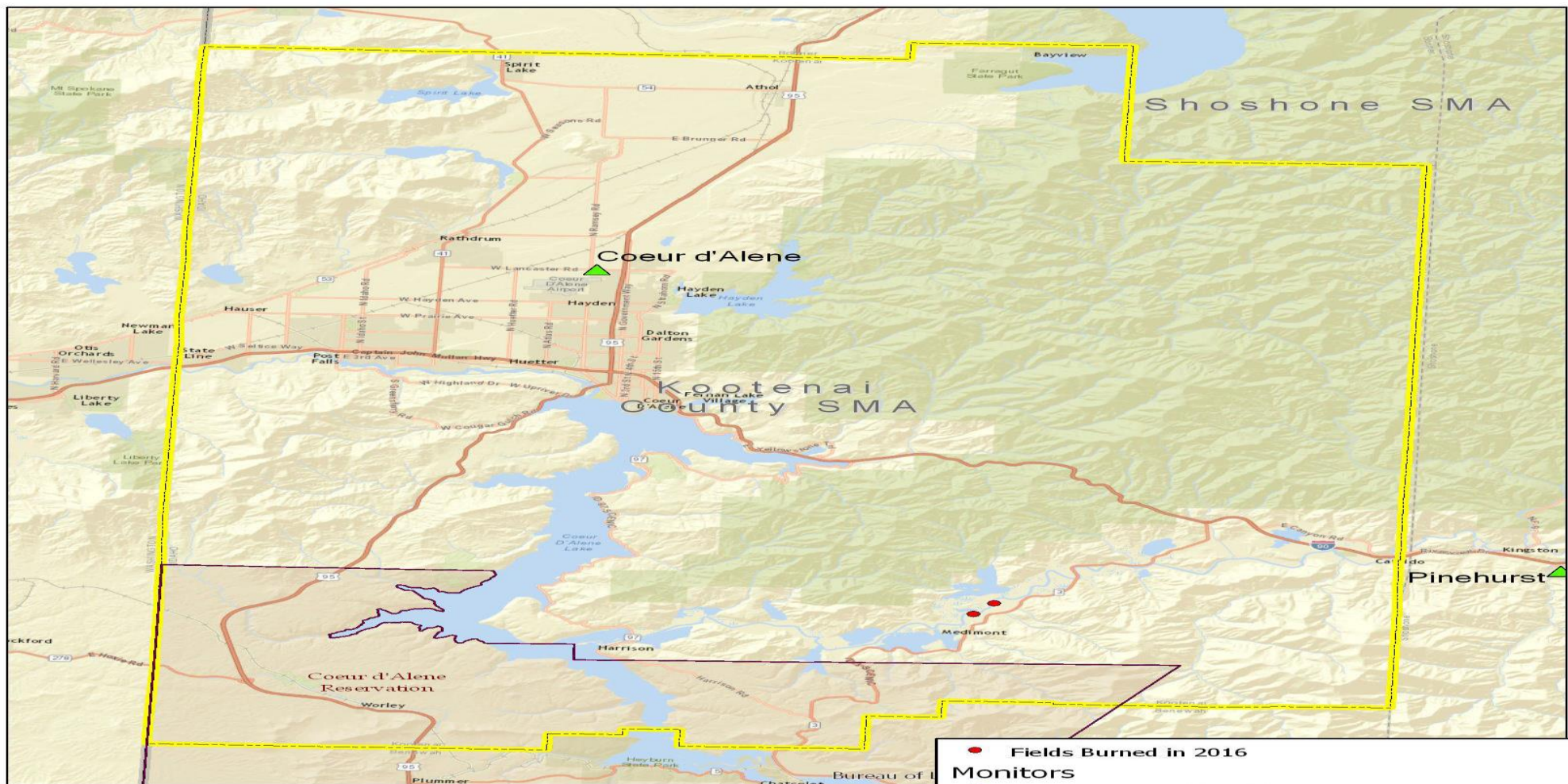

Birleşmiş Milletlere göre dünya çapında her sene yaklaşık **12 milyon hektar** toprağı kaybediyoruz. Bu alan her yıl **20 milyon ton tahıl üretimi** yapma olasılığı sağlayacak bir büyüklüğe karşılık geliyor.

United Nations

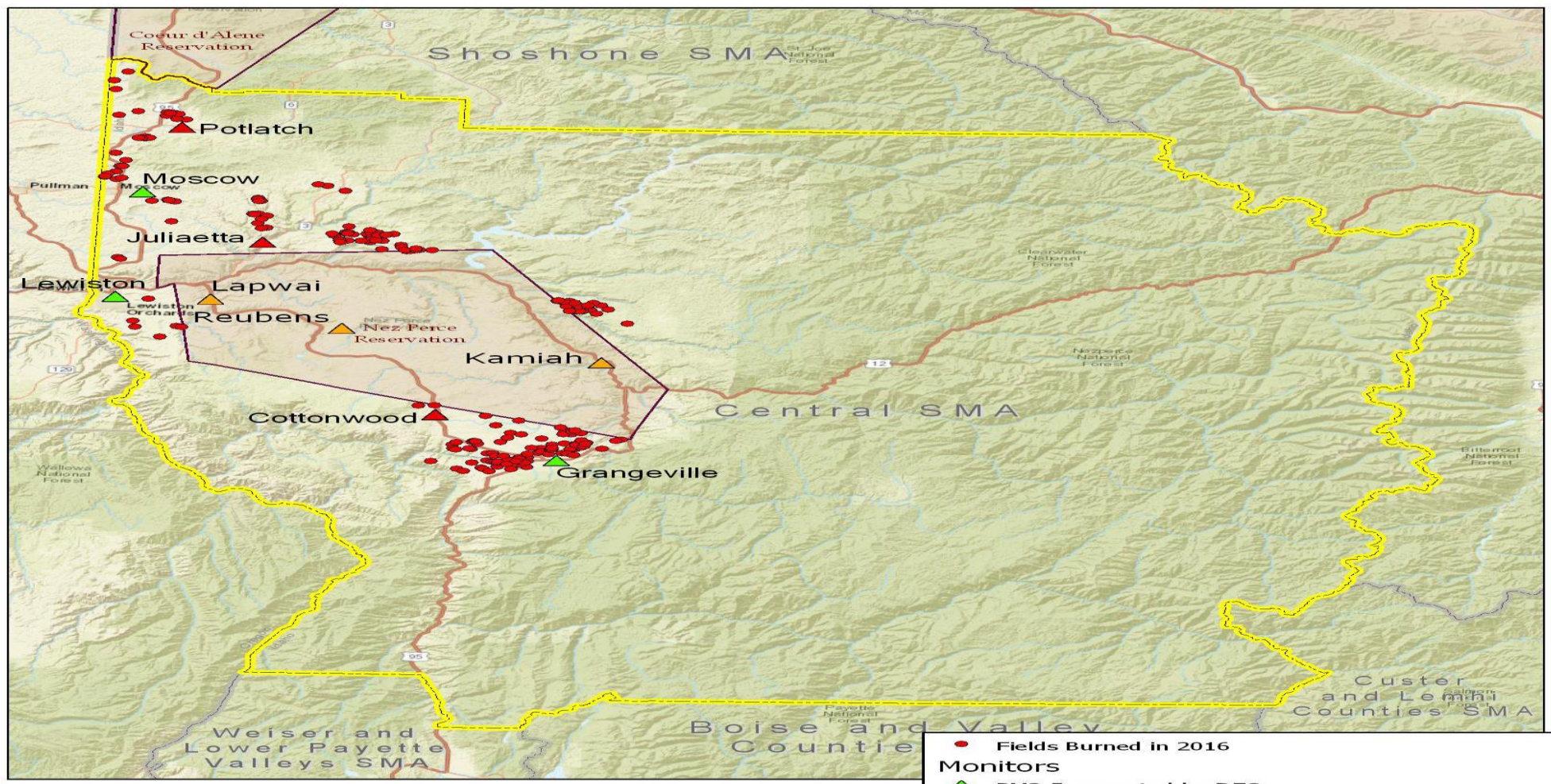

2016 Burned Fields

Kootenai County
Smoke Management Area

- Fields Burned in 2016
- Monitors**
- ▲ PM2.5, operated by DEQ
- ▲ PM2.5, operated by Kootenai Tribe of Idaho
- ▲ PM2.5, operated by Coeur d'Alene Tribe
- ▲ PM2.5, operated by Nez Perce Tribe
- ▲ Seasonal Nephelometer
- ▭ Reservation Boundaries
- ▭ SMA Boundary

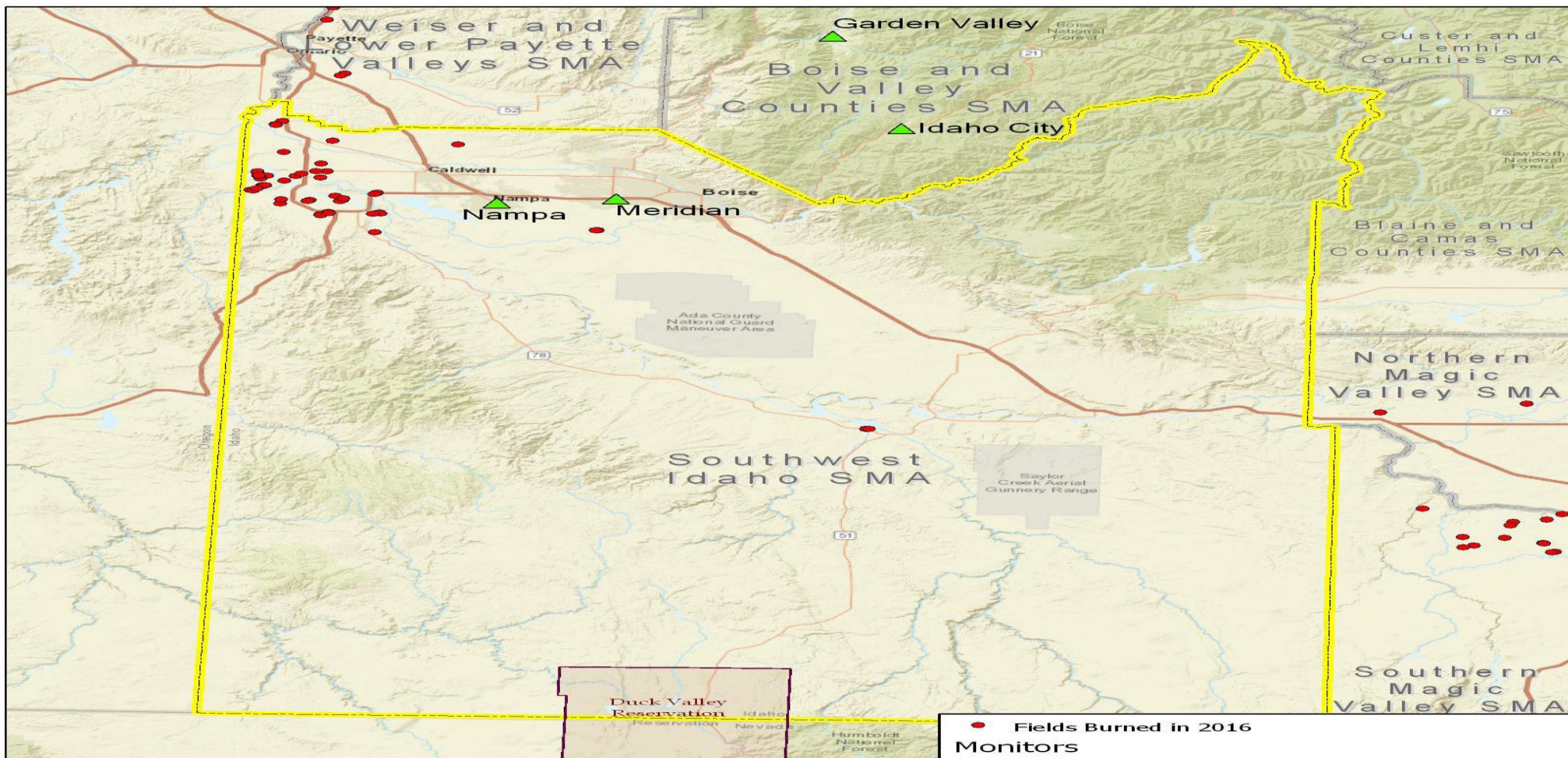

2016 Burned Fields

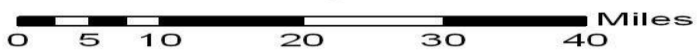
Central
Smoke Management Area

- Fields Burned in 2016
- ▲ Monitors
  - ▲ PM2.5, operated by DEQ
  - ▲ PM2.5, operated by Kootenai Tribe of Idaho
  - ▲ PM2.5, operated by Coeur d'Alene Tribe
  - ▲ PM2.5, operated by Nez Perce Tribe
  - ▲ Seasonal Nephelometer
- ▭ Reservation Boundaries
- ▭ SMA Boundary

2016 Burned Fields
Southwest Idaho
Smoke Management Area

- Fields Burned in 2016
- Monitors**
- ▲ PM2.5, operated by DEQ
- ▲ PM2.5, operated by Kootenai Tribe of Idaho
- ▲ PM2.5, operated by Coeur d'Alene Tribe
- ▲ PM2.5, operated by Nez Perce Tribe
- ▲ Seasonal Nephelometer
- ▭ Reservation Boundaries
- ▭ SMA Boundary

Anız yangınlarının Ülkemiz genelinde ve Bölgeler itibariyle durumu

	2015	2016	2017 (Devam ediyor.)
Adana	285.768	9.768	202.517
Antalya	3.720		
Mersin			16.339
Hatay		56.687	9.379
Kahramanmaraş	387	367	
Burdur		2.481	105
Isparta			
Osmaniye	3.493	45.824	
Toplam	293.368	115.127	228.340

Akdeniz Bölgesinde anız yangınları için kesilen cezalar
Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

	2015	2016	2017 (Devam ediyor.)
İzmir			
Muğla			
Aydın		51.139	
Denizli		8.787	552
Uşak	774		144
Manisa	5.004	3.492	409
Kütahya			725
Afyonkarahisar		310	
Toplam	5.778	63.728	1.830

Ege Bölgesinde anız yangınları için kesilen cezalar
Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

	2015	2016	2017 (Devam ediyor.)
İstanbul			
Balıkesir			
Bursa			
Çanakkale	105		102
Kocaeli			
Sakarya			151
Yalova	93.002		
Tekirdağ			
Edirne		3.882	22.758
Bilecik			
Toplam	93.107	3.882	23.011

Marmara Bölgesinde anız yangınları için kesilen cezalar
Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

	2015	2016	2017 (Devam ediyor.)
Trabzon	301.929	385.731	
Samsun		2.669	764
Sinop			
Gümüşhane		13.704	
Giresun			85
Rize			
Ordu	837		
Artin			
Çorum	22.684	47.015	13.240
Kastamonu			
Karabük			
Bartın			42
Zonguldak			
Düzce			
Bolu			
Tokat			
Toplam	325.450	449.119	14.131

Karadeniz Bölgesinde anız yangınları için kesilen cezalar

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

	2015	2016	2017 (Devam ediyor.)
Ankara	59.014	29.475	424
Konya	63.751	54.321	7.392
Eskişehir	2.594	817	976
Yozgat	8.826	51.435	2.463
Sivas	34.907	22.187	17.301
Kırşehir	15.807	15.534	3.739
Niğde			
Aksaray	3.716	1.022	
Nevşehir	4.990		20.948
Kayseri		9.841	6.276
Karaman	41.995	4.568	3.194
Kırıkkale	1.548	82	695
Çankırı	4.684	16.368	
Toplam	241.832	205.650	63.408

İç Anadolu Bölgesinde anız yangınları için kesilen cezalar
Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

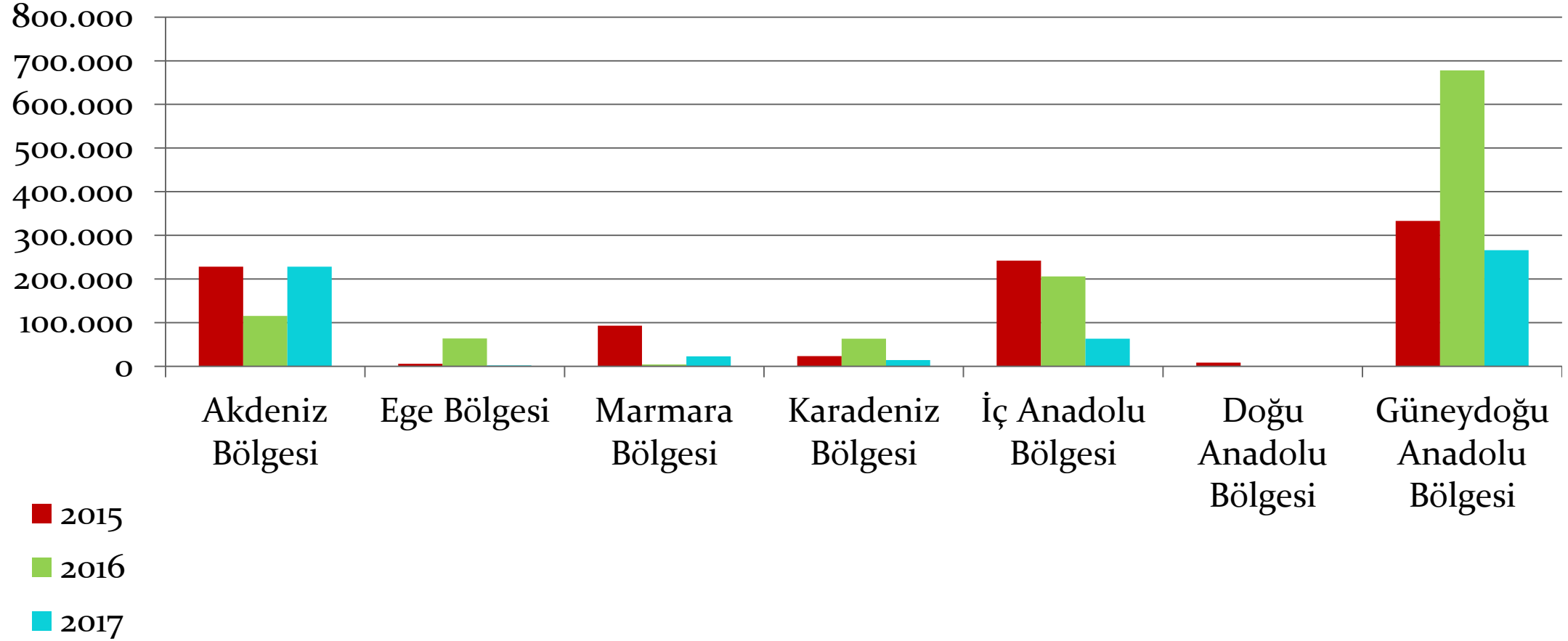
	2015	2016	2017 (Devam ediyor.)
Malatya			
Bingöl			
Van			
Hakkari			
Ađrı	8.372		
İğdır			
Muş			
Bitlis			
Erzincan		695	
Erzurum			
Elazığ			
Ardahan			
Kars			
Tunceli			
Toplam	8.372	695	

Doğu Anadolu Bölgesinde anız yangınları için kesilen cezalar

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

	2015	2016	2017 (Devam ediyor.)
Batman	240.032	231.367	129.622
Diyarbakır	-	412.163	16.921
Adıyaman	20.795	9.768	27.459
Gaziantep	155	-	61.792
Kilis	-	10.486	-
Mardin	72.066	13.892	496
Şanlıurfa	-	204	29.877
Siirt	-	-	-
Şırnak	-	-	-
Toplam	333.048	677.880	266.167

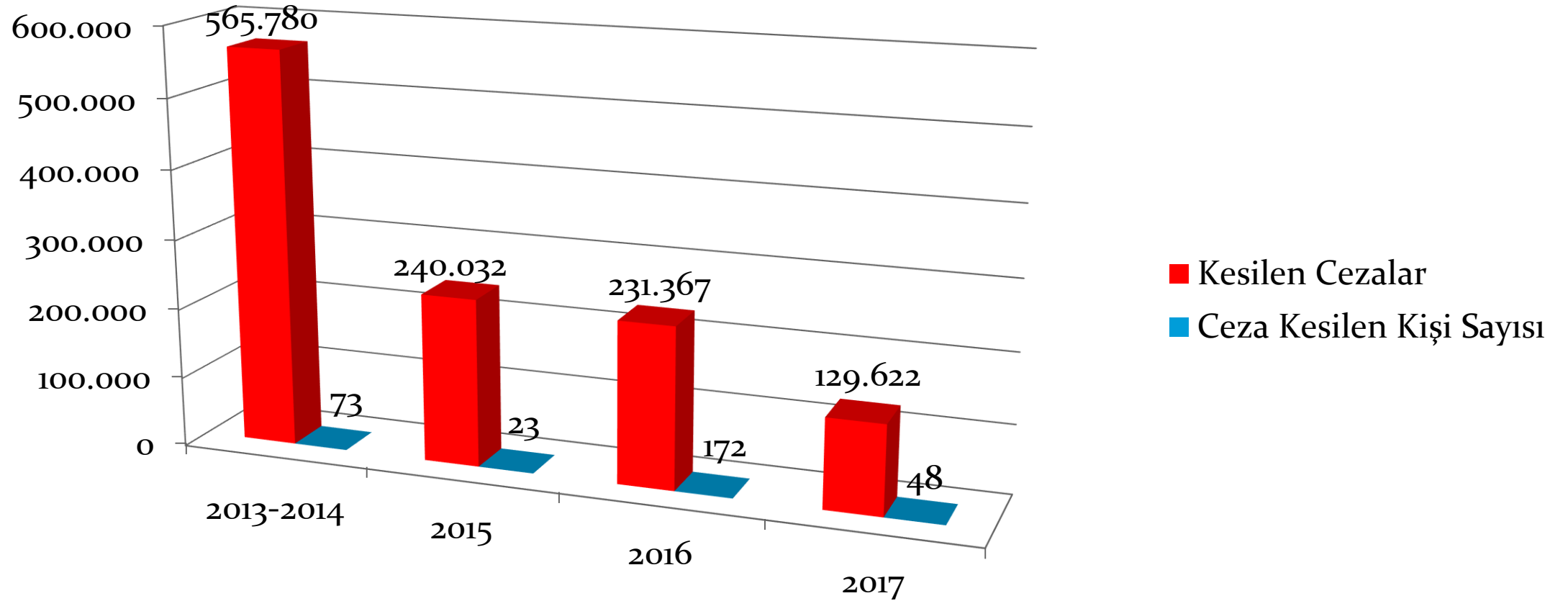
Güneydoğu Anadolu Bölgesinde anız yangınları için kesilen cezalar
Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

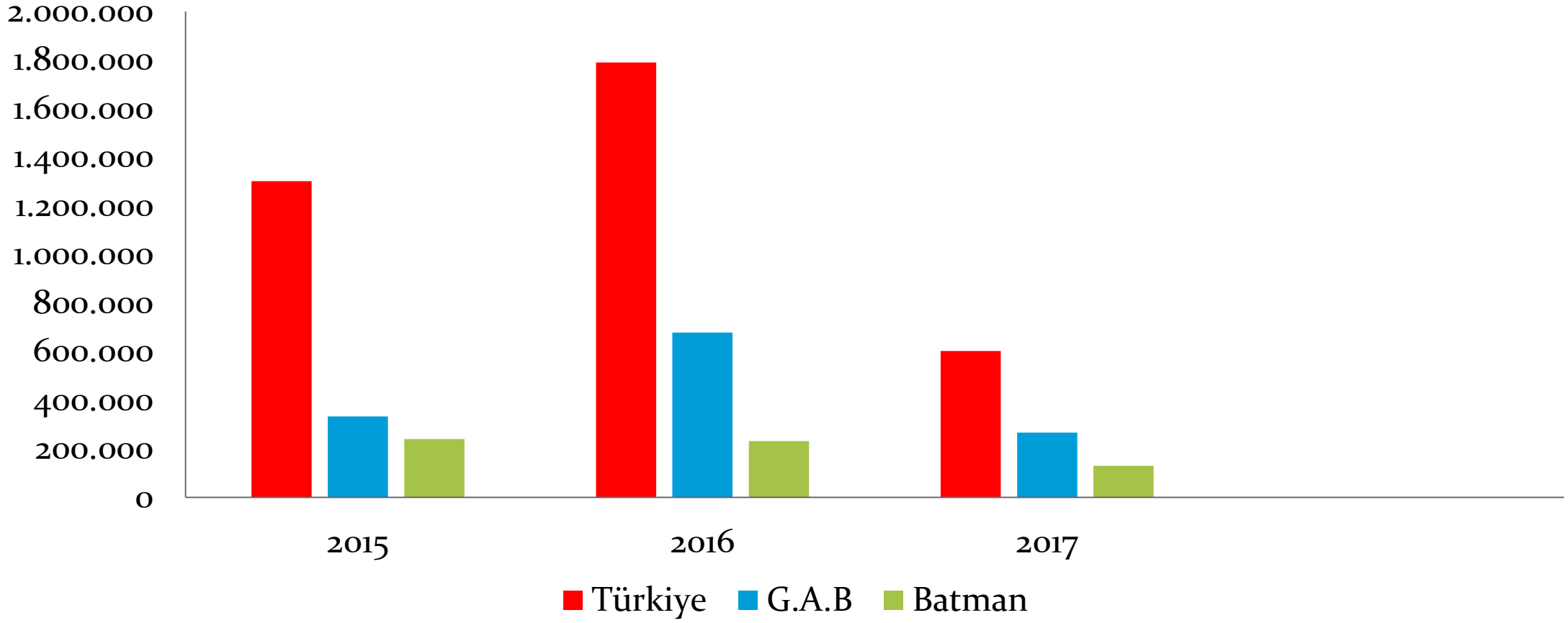
Bölgesel olarak kesilen cezalar
Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

	Kişi	Ceza
2013-2014	73	565.780
2015	23	240.032
2016	172	231.367
2017	48	129.622
TOPLAM	316	1.166.801

Batman İli olarak kesilen cezalar ve kişi sayıları
Kaynak: Çevre ve şehircilik İl Müdürlüğü

Batman İli ceza kesilen kişi sayısı ve miktarları
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Türkiye’de Anız Yangınlarına Kesilen Cezalar
Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Türkiye’de anızı yakılan ürünler;

Karadeniz Bölgesinde;

Mısır, çeltik, buğday, arpa.

İç Anadolu Bölgesinde

Buğday, arpa, mısır, yulaf, çavdar.

Ege Bölgesinde;

Mısır, buğday, arpa.

Akdeniz Bölgesinde;

Mısır, buğday, arpa.

Marmara Bölgesinde;

Buğday, mısır, arpa.

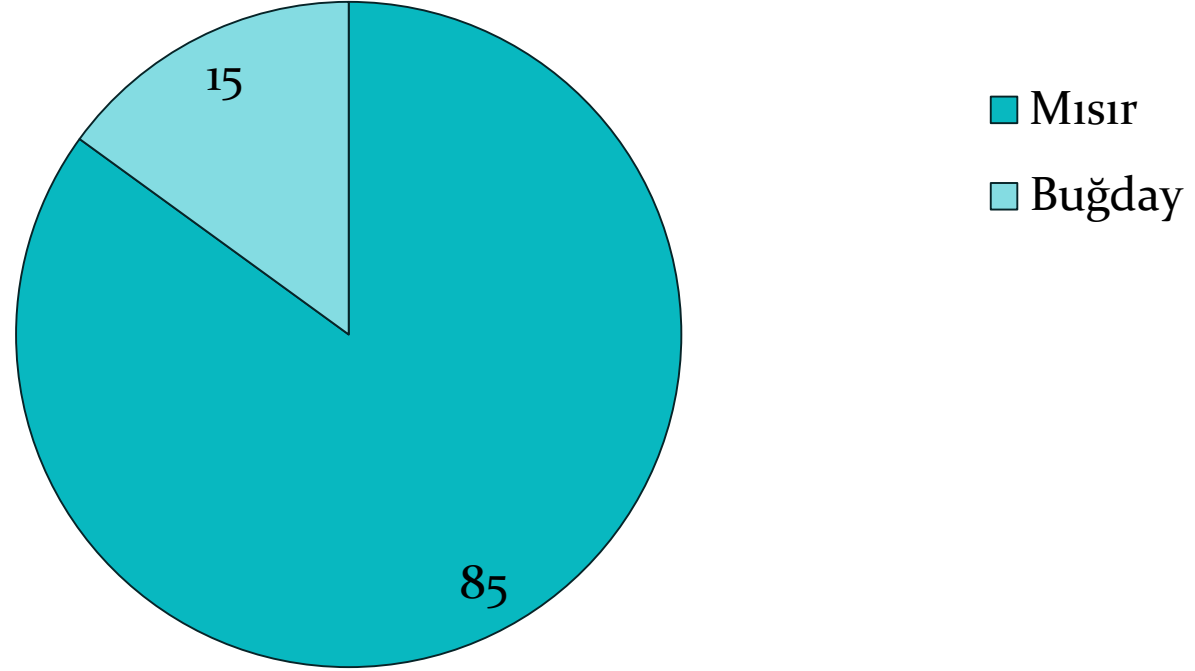
Doğu Anadolu Bölgesinde;

Mısır, buğday, arpa.

Güney Doğu Anadolu Bölgesi;

Mısır, buğday, arpa.

Batman

Batman İli 2017 yakılan anızların ürün bazlı dağılımı
Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Anız yangınlarının önlenmesi için alınması gereken tedbirler ve muhtemel sonuçlar

- **Milli Eğitim Bakanlığı** tarafından **ekoloji** derslerinin zorunlu kılınması, çocukların bu eğitimleri alması ve **çevre bilincinin artırılması**.
- Anız yangınlarında, jandarmanın daha sıkı denetim sağlaması ve ceza uygularken kişi ve sorumluları tespit için jandarma kontrolünde **uydu takip sisteminin** getirilmesi.
- **Karayollarının** bu konuda tabelaları artırması ve anız yangınlarından çıkan dumandan dolayı oluşan trafik kazalarının cezalarını anızı yakan kişiye mal edilmesi.
- **Analiz ve laboratuvar** şirketlerinin anız yangınlarının zararlarını çiftçiye anlatması.

- GÜNEYDOĞUDA **SELÜLOZ FABRİKALARININ** kurulması için desteğin devlet tarafından artırılması ve teşvik edilmesi.
- Anızı yakmayıp toprağını bilimsel yöntemlerle işleyen çiftçiye **ÖDÜL** olarak, anızı yakan çiftçiye oranla daha fazla tarım desteği verilmesi.
- Anızı yakmadan tarlasını süren çiftçiye **ÖDÜL** olarak mazot fiyatında indirim yapılması.
- Güneydoğu Anadolu Bölgesinde anızın kullanılabileceği mantar kompostları için **mantar yetiştiriciliğinin** kırsal kesimlerde geliştirilmesi ve devlet tarafından teşvik edilmesi.

- Anızın enerji olarak kullanılabilceği **enerji santrallerinin** kurulması ya da kuracak kişilere devlet tarafından **teşvik** verilmesi ve samanın enerji santraline ulaştırılması için ifti ve üretim tesisinin desteklenmesi.
- Tarımsal mekanizasyon için çiftçilere **hibeli tarımsal mekanizasyon aletlerinin** (**Sap parçalama makineleri, Dođrudan anıza ekim makineleri v.b**) verilmesi.
- **Bierdoverlerin** rnleri dipten kesmelerinin zorunlu hale getirilmesi ve gereği için Valilik Makamından genelge çıkarılması ya da yönetmeliğe eklenmesi.
- Anızların saman olarak kullanılması için, **hayvancılığın** kırsal kesimde geliştirilmesi ve desteklenmesi.

YAKMAYALIM ANIZLARI KORUYALIM CANLILARI

